НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІНСТИТУТ ПРАКТИЧНОЇ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА АРТ-МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА МІЖКУЛЬТУРНИХ КОМУНІКАЦІЙ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
Людмила СТЕПАНЕНКО
«30» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ

для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	**03 «Гуманітарні науки»**
Спеціальність	**034 «Культурологія»**
Освітній рівень	**перший (бакалаврський)**
Освітня програма	**«Креативно-проєктний менеджмент в культурі»**
Спеціалізація	
	(за наявності)
Вид дисципліни	**обов'язкова**

Форма навчання	денна/заочна
Навчальний рік	2023/2024
Кількість кредитів ECTS	5/150
Мова викладання, навчання й оцінювання	українська
Форма підсумкового контролю	екзамен

Викладач: Сафонова Ірина Григорівна

Пролонгація за рішенням науково-методичної ради НАКККіМ

Київ – 2023

УДК 342(075.8)

Розробник:
САФОНОВА Ірина Григорівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри культурології та міжкультурних комунікацій.

ПОГОДЖЕНО:
Директор інституту практичної культурології та арт-менеджменту
Степан ДИЧКОВСЬКИЙ

Протокол № 10 від «29» червня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО:
В.о. зав. кафедри культурології та міжкультурних комунікацій
Сергій ЛИТВИН

Протокол № 6 від «16» червня 2023 р.

Погоджено з гарантом освітньої програми «Креативно-проєктний менеджмент в культурі»
Гарант освітньої програми Сергій ЛИТВИН

Схвалено науково-методичною радою Академії
Протокол в№ 6 від «28» серпня 2023 р.

Голова науково-методичної ради Людмила СТЕПАНЕНКО

© Сафонова І Г., 2023
© НАКККіМ, 2023

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (у т. ч. міждисциплінарні зв'язки):

Навчальна дисципліна «Правове регулювання в галузі» передбачена спеціальністю 034 «Культурологія», освітньо-професійною програмою «Креативно-проєктний менеджмент в культурі» першого (бакалаврського) рівня. Відповідно до навчального плану навчальна дисципліна є обов'язковою і вивчається здобувачами вищої освіти на другому курсі у третьому семестрі. Формою підсумкового контролю є екзамен.

Навчальна дисципліна «Правове регулювання в галузі» має міждисциплінарний зв'язок із такими дисциплінами як: «Філософія», «Психологія творчості», «Етика і естетика», «Інформаційна культура та академічна доброчесність».

2. Мета дисципліни – сформувати у здобувачів цілісне уявлення про навчальну дисципліну, яка вивчає нормативно-правову базу у сфері культури і визначає недоліки та шляхи вдосконалення чинного нормативно-правового забезпечення культурної галузі; ознайомити з правовими основами діяльності європейських держав у сфері культури; дати теоретичні знання та виробити у здобувачів вищої освіти практичні навички опрацювання й обґрунтування конкретних пропозицій, котрі стосуються актуальних проблем розвитку вітчизняної та зарубіжної культур.

3. Завдання дисципліни:

- розкрити сутність поняття нормативно-правового поля як сукупності чинних нормативних і правових документів, що закріплюють і регулюють процес соціокультурної діяльності на державному, регіональному та місцевому рівнях;
- виробити практичні навички роботи з науковою літературою та правовими документами;
- закріпити вміння застосовувати набуті знання в практичній суспільно-політичній діяльності;
- довести необхідність налагодження ефективної державної політики, спрямованої на забезпечення сталого розвитку закладів і установ культури та мистецтва, освіти і науки, розвитку та функціонування української мови як державної у різних сферах суспільного, національного і державного буття, інтеграція національних меншин в єдиний загальнонаціональний гуманітарний простір України, єдність національного культурного простору України, формування національної культурної ідентичності;
- сформувати у здобувачів вищої освіти уявлення про сучасні моделі та шляхи розвитку державного управління у сфері культури в Україні та світі, стратегію, державні та відомчі програми в різних сферах державної,

регіональної, місцевої, муніципальної культурної політики, шляхи їхнього втілення в життя.

4. Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні компетентності (СК):

СК6. Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних рівнів.

СК7. Здатність обґрунтовувати рішення щодо врегулювання відносин у сфері культури на основі розуміння специфіки соціокультурних процесів.

СК9. Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів.

СК12. Здатність дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації.

5. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН9. Аналізувати ефективність культурних політик, технологій реалізації культурних ідей у контексті конкретних параметрів їх впровадження.

ПРН14. Вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань української культури з фахівцями та нефахівцями.

ПРН15. Вільно спілкуватися з професійних питань усно та письмово державною та іноземними мовами з урахуванням мети спілкування та соціокультурних особливостей його контексту.

ПРН16. Визначати, формулювати та аргументувати власну громадянську та професійну позицію щодо актуальних суспільних питань.

Програма навчальної дисципліни складається з 5-ти модулів:

Модуль 1. Загальні засади адміністративно-правового регулювання в соціально-культурній сфері

Модуль 2. Законодавчі гарантії гуманітарних основ розвитку держави

Модуль 3. Державні стратегії правового регулювання в галузі культури

Модуль 4. Культура як системоутворюючий фактор правового регулювання в галузі культури і мистецтва

Модуль 5. Економічні й організаційно-правові аспекти державного управління у сфері культури

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(для денної форми навчання)

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин							
		денна форма							
		усього	у тому числі						
			л	с	п	лаб.	інд.	м.к.	с.р.
МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНІЙ СФЕРІ									
1.1.	Компетентнісна актуальність навчальної дисципліни. Загальні засади адміністративно-правового регулювання в соціально-культурній сфері.	10	4	2	2				2
1.2.	Актуальні проблеми правового забезпечення державної культурної політики.	10	4	2	2				2
1.3.	Формування правової культури сучасної української молоді	8	4	2	2				
1.4.	Модульний контроль	2						2	
	Разом за модуль 1	**30**	**12**	**6**	**6**			**2**	**4**
МОДУЛЬ 2. ЗАКОНОДАВЧІ ГАРАНТІЇ ГУМАНІТАРНИХ ОСНОВ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ									
2.1.	Законодавчі гарантії гуманітарних основ розвитку держави	14	2	2	2				8
2.2.	Гуманізація системи державного управління. Система гарантування та захисту прав людини.	14	2	2	2				8
2.3.	Модульний контроль	2						2	
	Разом за 2 модуль	**30**	**4**	**4**	**4**			**2**	**16**
МОДУЛЬ 3. ДЕРЖАВНІ СТРАТЕГІЇ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ									
3.1.	Державні стратегії правового регулювання в галузі культури.	16	4	2	2				8
3.2.	Напрямки оптимізації правового регулювання в галузі культури в Україні.	12	2	2	2				6
3.3	Модульний контроль	2						2	
	Разом за 3 модуль	**30**	**6**	**4**	**4**			**2**	**14**
МОДУЛЬ 4. КУЛЬТУРА ЯК СИСТЕМОУТВОРЮЮЧИЙ ФАКТОР ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА									
4.1.	Культура як системоутворюючий фактор правового регулювання в галузі культури і мистецтва.	16	4	2	2				8
4.2.	Функції культури в державі.	12	2	2	2				6
4.3.	Модульний контроль	2						2	
	Разом за 4 модуль	**30**	**6**	**4**	**4**			**2**	**14**

МОДУЛЬ 5. ЕКОНОМІЧНІ Й ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ КУЛЬТУРИ									
5.1.	Економічні й організаційно-правові аспекти державного управління у сфері культури	16	4	-	-				12
5.2.	Система державного управління культурної сфери. Її модернізація.	12	2	-	-				10
5.3.	Модульний контроль	2						2	
	Разом за 5 модуль	**30**	**6**	**0**	**0**			**2**	**22**
	Разом з дисципліни	**150**	**34**	**18**	**18**			**10**	**70**
	Підсумковий контроль	**екзамен**							

150 годин/5 кредитів: 34 – лекції; 18 – практичних; 18 – семінари; 70 – самостійна робота; 10 – модульний контроль.

(для заочної форми навчання)

№ з/п	**Назва розділу і теми**	**кількість годин**							
		заочна форма							
		усього	**у тому числі**						
			л	**с**	**п**	**лаб.**	**інд.**	**м.к.**	**с.р.**
МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНІЙ СФЕРІ									
1.1.	Компетентнісна актуальність навчальної дисципліни. Загальні засади адміністративно-правового регулювання в соціально-культурній сфері.	10	2	2					6
1.2.	Актуальні проблеми правового забезпечення державної культурної політики.	10	2		2				6
1.3.	Формування правової культури сучасної української молоді	10	2		2				6
1.4.	Модульний контроль								
	Разом за модуль 1	**30**	**6**	**2**	**4**				**18**
МОДУЛЬ 2. ЗАКОНОДАВЧІ ГАРАНТІЇ ГУМАНІТАРНИХ ОСНОВ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ									
2.1.	Законодавчі гарантії гуманітарних основ розвитку держави	16	2	2					12
2.2.	Гуманізація системи державного управління. Система гарантування та захисту прав людини.	12							14
2.3.	Модульний контроль								
	Разом за 2 модуль	**30**	**2**	**2**					**26**
МОДУЛЬ 3. ДЕРЖАВНІ СТРАТЕГІЇ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ									
3.1.	Державні стратегії правового регулювання в галузі культури.	16							16
3.2.	Напрямки оптимізації правового регулювання в галузі культури в Україні.	14							14
3.3	Модульний контроль								
	Разом за 3 модуль	**30**							**30**

МОДУЛЬ 4. КУЛЬТУРА ЯК СИСТЕМОУТВОРЮЮЧИЙ ФАКТОР ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА									
4.1.	Культура як системоутворюючий фактор правового регулювання в галузі культури і мистецтва.	14			2				14
4.2.	Функції культури в державі.	14							14
4.3.	Модульний контроль								
	Разом за 4 модуль	**30**			**2**				**28**
МОДУЛЬ 5. ЕКОНОМІЧНІ І ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ КУЛЬТУРИ									
5.1.	Економічні і організаційно-правові аспекти державного управління у сфері культури	14							14
5.2.	Система державного управління культурної сфери. Її модернізація.	14							14
5.3.	Модульний контроль							2	
	Разом за 5 модуль	**30**						**2**	**28**
	Разом з дисципліни	**150**	**8**	**4**	**6**			**2**	**130**
	Підсумковий контроль	**екзамен**							

150 годин/5 кредитів: 8 – лекцій; 6 – практичних; 4 – семінари; 130 – самостійна робота; 2 – модульний контроль.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНІЙ СФЕРІ

ТЕМА 1.1. Компетентнісна актуальність навчальної дисципліни. Загальні засади адміністративно-правового регулювання в соціально-культурній сфері

Анотація до лекції 1.1.

Актуальність навчальної дисципліни «Правове регулювання в галузі культури і мистецтв», її роль і значення в професійному становленні. Мета й основні завдання навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна в процесі формування інтегральних, загальних і спеціальних (фахових) компетентностей. Програмні результати навчання.

Змістовні модулі, тематичний план лекційних занять, завдання для семінарських занять і самостійної роботи. Методика оцінювання запропонованих у дисципліні видів навчальної і практичної роботи. Теми для проєктної презентації.

Аналіз загальних засад адміністративно-правового регулювання в соціально-культурній сфері.

План

1. Актуальність навчальної дисципліни «Правове регулювання в галузі культури і мистецтв», її роль і значення для правової культури особистості.
2. Мета та основні завдання навчальної дисципліни. Набуті під час засвоєння запропонованого навчального матеріалу компетентності. Тематичний план і методика оцінювання.
3. Загальні засади адміністративно-правового регулювання у соціально-культурній сфері.
   3.1. Головна служба регіональної та кадрової політики.
   3.2. Національна соціальна сервісна служба України.
4. Адміністративно-правове регулювання в галузі освіти та науки.
   4.1. Вища атестаційна комісія, її повноваження.
5. Адміністративно-правове регулювання у сфері культури та туризму.

Практичне заняття № 1 до теми 1.1.
Тема: Загальні засади адміністративно-правового регулювання в соціально-культурній сфері

Мета: ознайомити здобувачів із предметом і завданням дисципліни; формувати у здобувачів вищої освіти системні знання про основні поняття та категорії правової діяльності у сфері культури, основи законодавства України про культуру в контексті професійної комунікації.

План

1. Як Ви розумієте поняття «культурні права громадян»?
2. Структура освіти України. Деталізуйте.
3. Основні завдання Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України.
4. Які міністерства сьогодні входять до системи органів виконавчої влади в соціально-культурній сфері? (Міністерство культури та інформаційної політики України; Міністерство освіти і науки України; Міністерство молоді та спорту України; Міністерство охорони здоров'я України; Міністерство соціальної політики України).
5. Які методи управлінської діяльності у сфері соціально-культурного будівництва застосовують місцеві органи влади?
6. Яку роль відіграє Президент України в соціально-культурній політиці?
7. Яка мета державної політики щодо розвитку освіти?

Семінарське заняття № 1 до теми 1.1.
Тема: Загальні засади адміністративно-правового регулювання в соціально-культурній сфері

Мета: ознайомити здобувачів з предметом і завданням дисципліни; формувати у здобувачів вищої освіти системні знання про основні поняття та категорії правової діяльності у сфері культури, основи законодавства України про культуру в контексті професійної комунікації.

План

1. Адміністративно-правове регулювання у сфері культури.
   1.1. Фізична культура – складова частина загальної культури суспільства.
   1.2. Діяльність Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту.
2. Адміністративно-правове регулювання у сфері туризму.
   2.1. Напрями функціонування Державної туристичної адміністрації України.
   2.2. Туристична діяльність як об'єкт правового регулювання.
   2.3. Міжнародно-правові акти у сфері туризму. Осакська декларація з туризму (1994 р.). Глобальний етичний кодекс туризму (1999 р.). Осакська декларація тисячоліття (2001 р.).

Завдання для самостійної роботи до теми 1.1.

1. Обґрунтуйте самостійно актуальність навчальної дисципліни «Правове регулювання в галузі культури і мистецтв».
2. Написати есе на тему «Актуальність правової грамотності для здобувача вищої освіти» (до 10 речень).

Література: 1, 5, 10, 13, 16, 20, 21, 24, 28, 32.

ТЕМА 1.2. Актуальні проблеми правового забезпечення державної культурної політики

Анотація до лекції 1.2.

Обґрунтовано, що культурна політика є однією з найважливіших соціально-політичних функцій держави, яка покликана регулювати внутрішнє життя суспільства. Культурні чинники мають велике значення для створення гармонійного соціального середовища, підвищення його інтелектуально-духовного потенціалу, утвердження гуманітарного спрямування державної політики. Приведення цих чинників у дію потребує роботи механізмів зворотного зв'язку, адже культура й держава є взаємопов'язаними та взаємозалежними системами.

З'ясовано походження поняття «культура».

План

1. Сутність культури як об`єкта наукового дослідження.
2. Культурна політика держави як чинник трансформації суспільних відносин.
3. Державні установи й організації у сфері культури як складова державного механізму.
4. Інноваційний підхід до соціокультурних інституцій.
5. Бібліотека як установа забезпечення права громадянина на отримання інформації.

Практичне заняття № 2 до теми 1.2.
Тема 1.2. Актуальні проблеми правового забезпечення державної культурної політики

Мета: формувати у здобувачів вищої освіти системних знань про актуальність правового забезпечення у сфері культури, основи законодавства України про культуру в контексті професійної комунікації.

План

1. Сутність культури як об`єкта наукового дослідження.
2. Культурна політика держави як чинник трансформації суспільних відносин.
3. Актуальність законодавчої дефініції поняття «креативні індустрії».
4. Визначення пріоритетів державної політики у сфері культури.
5. Оптимізація діяльності Українського культурного фонду.
6. Самовиховання як соціальний інструмент правової держави.
7. Архіважливі заходи з поліпшення соціального захисту митців і працівників культури.
8. Засади законодавчого захисту прав дизайнерів, режисерів, звукорежисерів, акторів, хореографів, вокалістів, мистецтвознавців-експертів, бібліотекарів, музейних і архівних працівників.

Семінарське заняття № 2 до теми 1.2.
Тема 1.2. Актуальні проблеми правового забезпечення державної культурної політики

Мета: формувати у здобувачів вищої освіти системних знань про актуальність правового забезпечення у сфері культури, основи законодавства України про культуру в контексті професійної комунікації.

План

1. Державні установи й організації у сфері культури як складова державного механізму.
2. Інноваційний підхід до соціокультурних інституцій.
3. Бібліотека як установа забезпечення права громадянина на отримання інформації.
4. Волонтерство як одна з форм взаємодії державної політики та громадянського суспільства.
5. Законодавче підґрунтя паркової індустрії. Закон України «Про природно-заповідний фонд України».
6. Правове регулювання архівної галузі. Нормативно-правова база.
7. Охорона національної історико-культурної спадщини. Правовий аспект.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.2.

1. Перерахувати архіважливі заходи з поліпшення соціального захисту митців і працівників культури.

2. З'ясувати засади законодавчого захисту прав дизайнерів, режисерів, звукорежисерів, акторів, хореографів, вокалістів, мистецтвознавців-експертів, бібліотекарів, музейних і архівних працівників.

Література: 2, 6, 10, 12, 15, 20, 21, 25, 29.

ТЕМА 1.3. **Формування правової культури сучасної української молоді**

Анотація до лекції 1.3.

Правова культура молоді належить до сфери свободи вікового становлення та розвитку людини, що дає змогу юному поколінню кожної епохи реалізувати свої здібності, інтереси, потреби. Водночас формування правової культури передбачає створення та втілення найкращих взірців правових норм, здійснення яких можливе шляхом виховання дисципліни і відповідальності молодого покоління, без яких свобода особистісної самореалізації юної людини в суспільстві неможлива. Найважливіше завдання – формування правової культури молоді.

План

1. Що являє собою «правова культура молоді»?
2. Найважливіше завдання – формування правової культури молоді.
3. «Правова особистість» – це…
4. Проблеми правової культури українського суспільства.

5. Необхідність наукової розробки проблеми формування правової культури сучасної української молоді.
6. Науковий аналіз проблем правової культури української молоді.
7. Стратегії державної молодіжної політики України.
8. Процес розвитку правової культури молоді.

Практичне заняття № 3 до теми 1.3.
Тема 1.3. Формування правової культури сучасної української молоді

Мета: формувати у здобувачів вищої освіти системних знань про актуальність правового забезпечення у сфері культури, основи законодавства України про культуру в контексті професійної комунікації.

План

1. Що являє собою «правова культура молоді»?
2. Найважливіше завдання – формування правової культури молоді.
3. «Правова особистість» – це…
4. Архіважливість проблеми правової культури українського суспільства.
5. Необхідність наукової розробки проблеми формування правової культури сучасної української молоді.

Семінарське заняття № 3 до теми 1.3.
Тема 1.3. Формування правової культури сучасної української молоді

Мета: формувати у здобувачів вищої освіти системних знань про актуальність правового забезпечення у сфері культури, основи законодавства України про культуру в контексті професійної комунікації.

План

1. Соціальні мережі як одна із сучасних форм впливу (негативного та деструктивного) на правову свідомість української молоді.
2. Засоби масової інформації в сучасному світі та їх значний вплив на свідомість людей. Проблема правового нігілізму є надзвичайно актуальною для формування правової культури та правосвідомості сучасної молоді України.
3. Правовий інфантилізм (юридична безпечність), правовий нігілізм (зневага до права), правовий негативізм (відкидання права) журналістів, які створюють загрозу формування в соціумі негативного ставлення до права.
4. Всеукраїнська міжвідомча координаційно-методична рада з правової освіти населення. Основні завдання Ради.
5. Ваше ставлення до запровадження експериментальної моделі співпраці навчальних закладів і поліції відповідно до листа МОН України від 27.05.16 р. № 2/2-14-966-16 «Про апробацію експериментальної моделі співпраці навчальних закладів і поліції “Шкільний офіцер поліції”».

Завдання для самостійної роботи до теми 1.3.

Написати есе на тему «Правова особистість – це…» (до 10 речень).
Література: 5, 6, 7, 8, 20, 25, 28, 29.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Модульний контроль № 1 передбачає перевірку знань із тем модуля № 1 у формі тестування.

Приклади тестів:

1. До системи органів виконавчої влади в соціально-культурній сфері не належить:

а) Міністерство культури та інформаційної політики України;
б) Міністерство освіти і науки України;
в) Міністерство соціального забезпечення України;
г) Міністерство охорони здоров'я України.

2. Визначення: «... – це різновид державного управління, сукупність функцій, що запроваджуються органами державної влади з метою здійснення управління освітою, наукою, культурою, туризмом, охороною здоров'я та соціального захисту населення України, фізичною культурою та спортом» відповідає поняттю:

а) управління в адміністративно-політичній сфері;
б) управління в соціально-культурній сфері;
в) управління у сфері освіти;
г) соціальне управління.

МОДУЛЬ 2. ЗАКОНОДАВЧІ ГАРАНТІЇ ГУМАНІТАРНИХ ОСНОВ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

ТЕМА 2.1. Законодавчі гарантії гуманітарних основ розвитку держави

Анотація до лекції 2.1.

Під час лекції з’ясовано, що в глобалізованому світі третього тисячоліття розвиток держави стає можливим лише завдяки ефективній реалізації її людського потенціалу. Як європейська за своєю цивілізаційною належністю держава Україна має спиратися у своєму розвитку на людиноцентричну систему цінностей, основу якої становлять свобода, справедливість і солідарність. Зазначена система вже довела свою ефективність і відповідає практичним потребам сучасного суспільного життя. Сьогодні в Україні розгортається процес змін, що мають на меті всебічне забезпечення інтересів людини, сприяння її прагненню жити й творити в гармонії зі своїми духовними цінностями, суспільством, природою. Спираючись на цей підхід, Україні потрібно забезпечити цілісну політику гуманітарного розвитку, адекватну модернізації суспільства в межах загальноєвропейських тенденцій.

Визначено, що гуманітарний розвиток України є процесом удосконалення суспільства у напрямі наближення до потреб людини в усіх сферах суспільного життя.

План

1. Сутність гуманітарного розвитку.
2. Пріоритети і перспективи гуманітарної політики Української держави.
3. Гуманітарний аудит і розробка та реалізація державних програм у гуманітарній сфері.

Практичне заняття № 4 до теми 2.1.
Тема 2.1. Законодавчі гарантії гуманітарних основ розвитку держави

Мета: засвоїти знання про концептуальні засади гуманітарного розвитку та гуманітарної політики.

План

1. Квінтесенція гуманітарного розвитку України.
2. Переваги і перспективи гуманітарної політики Української держави.
3. Гуманітарна перевірка та розробка і реалізація державних програм у гуманітарній сфері.

Семінарське заняття № 4 до теми 2.1.
Тема 2.1. Законодавчі гарантії гуманітарних основ розвитку держави

Мета: засвоїти знання про концептуальні засади гуманітарного розвитку та гуманітарної політики.

План

1. Сутність гуманітарного розвитку.
2. Пріоритети та перспективи гуманітарної політики Української держави.
3. Гуманітарний аудит і розробка та реалізація державних програм у гуманітарній сфері.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.1.

З'ясувати пріоритети та перспективи гуманітарної політики Української держави.

Література: 3, 5, 9, 11, 14, 20, 22, 23, 28, 30.

ТЕМА 2.2. Гуманізація системи державного управління. Система гарантування та захисту прав людини

Анотація до лекції 2.2.

Метою лекції є розгляд специфіки гуманізації державного управління в Україні на сучасному етапі. Зважаючи на це, основними завданнями є: 1) розкрити поняття «гуманізм» і його історичні витоки; 2) здійснити аналіз особливостей визначення зазначеного терміну українськими та зарубіжними вченими, дослідити основні проблеми його вживання у вітчизняній науковій літературі; 3) проаналізувати шляхи гуманізації державного управління в Україні; 4) охарактеризувати сучасну систему гарантування та захисту прав людини.

План

1. Гуманітарна експертиза в державному управлінні.
2. Гуманітарна діяльність і гуманітарний розвиток.
3. Державно-управлінський механізм гарантування культурних прав людини.
4. Функції сектору захисту права особистості на розвиток.

Практичне заняття № 5 до теми 2.2.
Тема 2.2. Гуманізація системи державного управління.
Система гарантування та захисту прав людини

Мета: засвоїти знання про засади державної політики у сфері освіти та науки.

План

1. Реалізація гуманітарної експертизи в державному управлінні.
2. Гуманітарна діяльність і гуманітарний розвиток як фундамент розквіту держави.
3. Пояснити державно-управлінський механізм гарантування культурних прав людини.
4. Функції сектору захисту права людини на розвиток.

Семінарське заняття № 5 до теми 2.2.
Тема 2.2. Гуманізація системи державного управління.
Система гарантування та захисту прав людини

Мета: засвоїти знання про засади державної політики у сфері освіти та науки.

План

1. Розвиток освіти в «організованому суспільстві»: українські реалії та перспективи.
2. Освіта та наука як основа механізму трансформаційної динаміки українського суспільства.
3. Освітня політика України в умовах глобалізації.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.2.

Проаналізувати державну програму «Освіта» («Україна XXI ст.»), створити власну концепцію.

Література: 4, 5, 10, 17, 18, 20, 21, 27, 28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

Модульний контроль № 2 передбачає перевірку знань із тем модуля у формі презентації та практичних навичок публічного виступу.

Складіть коротку доповідь з аргументацією на тему: «Массачусетський технологічний інститут – найпоказовіший приклад закладу вищої освіти з розвинутою інноваційною інфраструктурою».

МОДУЛЬ 3. ДЕРЖАВНІ СТРАТЕГІЇ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ

ТЕМА 3.1. Державні стратегії правового регулювання в галузі культури

Анотація до лекції 3.1.

У лекції викладено особливості державної політики щодо суб'єктів соціально-культурної сфери. Акцент зроблено на аналізі соціально-економічних аспектів державної політики в Україні. Особливу увагу приділено питанню підтримки суб'єктів сфери культури й освіти з боку органів державної влади та місцевого самоврядування. Розвиток культурно-освітнього середовища розглядається як безальтернативна умова формування в національному господарстві України ефективної соціально-економічної системи.

План

1. Національні стратегії соціально-економічного і гуманітарного розвитку.
2. Пріоритети та завдання гуманітарної політики держави.
3. Правове регулювання парками культури і відпочинку як соціокультурним інститутом.

Практичне заняття № 6 до теми 3.1.
Тема 3.1. Державні стратегії правового регулювання в галузі культури

Мета: засвоїти знання про державні стратегії правового регулювання в галузі культури, з'ясувати актуальні проблеми правового забезпечення державної культурної політики.

План

1. Особливості державної політики України у сфері культури.
2. Удосконалення механізму державної допомоги галузі культури в Україні.
3. Шляхи оптимізації правотворення щодо інтелектуальної власності.

Семінарське заняття № 6 до теми 3.1.
Тема 3.1. Державні стратегії правового регулювання в галузі культури

Мета: засвоїти знання про державні стратегії правового регулювання в галузі культури, з'ясувати актуальні проблеми правового забезпечення державної культурної політики.

План

1. Закон України «Про природно-заповідний фонд України».
2. Зарубіжний досвід охорони навколишнього середовища.
3. Основні причини, які перешкоджають ефективній діяльності паркових установ, і перспективи розвитку.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.1.

Виокремити основні напрями державної політики у сфері дизайну, театрального мистецтва, хореографії, бібліотечної, архівної та музейної справи тощо.

Література: 2, 5, 8, 13, 19, 20, 21, 26, 31.

ТЕМА 3.2. Напрями оптимізації правового регулювання в галузі культури в Україні

Анотація до лекції 3.2.

У лекції розглянуто напрями реформування державного управління у сфері культури в умовах реалізації адміністративної реформи в Україні, зокрема, децентралізація управління, що передбачає чітке розмежування управлінських функцій між центральними, регіональними та місцевими органами державної влади й управління за умови надання більших можливостей щодо формування і здійснення політики у сфері культури всім суб'єктам культурно-мистецького життя на регіональному та місцевому рівнях і визнання цих рівнів головними, такими, на яких регулюється культурне життя. Визначено, що розуміння соціальної роботи як допомоги поширене і серед зарубіжних дослідників. Так, австрійська академія соціальної роботи пропонує розглядати соціальну роботу як специфічну форму допомоги з боку суспільства у вирішенні соціальних потреб і конфліктів, викликаних індивідуальними або соціальними причинами, розв'язати які люди самі не в змозі.

План

1. Питання оптимізації правового забезпечення гуманітарного розвитку в Україні.
2. Принципи консолідації влади, бізнесу та громадськості.
3. Державно-громадська модель управління у формуванні та здійсненні державної політики у сфері культури.
4. Складові успішного здійснення державної політики у сфері культури України.

Практичне заняття № 7 до теми 3.2. Тема 3.2. Напрямки оптимізації правового регулювання в галузі культури в Україні

Мета: з'ясувати напрями оптимізації правового регулювання в галузі культури в Україні.

План

1. Проблеми удосконалення правового забезпечення гуманітарного розвитку в Україні.
2. Домінанти консолідації влади, бізнесу та громадськості.
3. Державно-громадська модель управління у формуванні та реалізації державної політики у сфері культури.
4. Складові успішного втілення державної політики у сфері культури України.

Семінарське заняття № 7 до теми 3.2.
Тема 3.2. Напрями оптимізації правового регулювання в галузі культури в Україні

Мета: з'ясувати напрями оптимізації правового регулювання в галузі культури в Україні.

План

1. Структура і соціальні функції культури в державі.
2. Децентралізація державного управління у сфері культури.
3. Національна асоціація соціальних працівників США. Її передовий досвід.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.2.

Обґрунтувати найближчі перспективи для системи державного управління у сфері культури в Україні.

Література: 4, 5, 10, 13, 16, 20, 27, 28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3

Модульний контроль № 3 передбачає перевірку знань із тем модуля у формі практичного завдання.

Приклад практичного завдання:

1. Юридична відповідальність за порушення у сфері туристичної діяльності.

Завдання 1.1.

У зв'язку з діловою поїздкою до м. Одеса підприємець Семенов зупинився в одномісному номері чотиризіркового готелю. Після розміщення він виявив, що кондиціонер у номері несправний. Семенов звернувся до адміністрації готелю і зажадав усунення цього недоліку. Проте кондиціонер був відремонтований лише наступного дня. Через високу температуру в номері у Семенова підвищився артеріальний тиск, через що він не зміг провести ділову зустріч із партнерами та зазнав значних матеріальних збитків. Підприємець зажадав відшкодування йому всіх збитків, зокрема упущену вигоду. Адміністрація готелю відмовилася платити, посилаючись на своєчасне усунення недоліку.

***Поясніть*:**

1) чи правомірні вимоги підприємця Семенова до адміністрації готелю;

2) чи може Семенов вимагати відшкодування йому морального збитку від адміністрації готелю;

3) на підставі яких нормативно-правових актів буде вирішена суперечка.

МОДУЛЬ 4. КУЛЬТУРА ЯК СИСТЕМОУТВОРЮЮЧИЙ ФАКТОР ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

ТЕМА 4.1. Культура як системоутворюючий фактор правового регулювання в галузі культури і мистецтва

Анотація до лекції 4.1.

У лекції викладено концепцію культури як самостійної галузі соціально-культурного будівництва, яке включає широке коло державних і громадських органів, підприємств, установ, організацій, закладів культури. До цієї галузі належать: театральне, музичне, хореографічне, образотворче, декоративно-прикладне, естрадне і циркове мистецтво; концертні організації, музеї, бібліотеки, будинки культури та ін.; кінематографія; телебачення і радіомовлення; видавнича справа, поліграфія і торгівля книгами.

Управління культурою полягає в: організації створення, розповсюдження і популяризації творів літератури та мистецтва; забезпеченні поширення інформації та пропаганди досягнень культури; збереженні й використанні культурних цінностей; охороні творів мистецтва і пам'ятників культури, підвищенні культурного рівня населення України; керівництві підприємствами, організаціями, установами і закладами культури.

План

1. Суть та завдання державної політики у сфері культури та мистецтва.
2. Система показників розвитку культури та мистецтва в Україні.
3. Методи державного регулювання розвитку культури та мистецтва.

Практичне заняття № 8 до теми 4.1.
Тема 4.1. Культура як системоутворюючий фактор правового регулювання в галузі культури і мистецтва

Мета: засвоїти знання про культуру як системоутворюючий чинник правового регулювання в галузі культури і мистецтва, з’ясувати актуальні проблеми та методи правового забезпечення культурної політики.

План

1. Дати визначення логічній категорії «культурна політика держави». Інтерпретувати цю дефініцію стосовно України.
2. Законодавче тлумачення поняття «культура». Її роль у правовому регулюванні культурної політики держави.
3. Управлінська діяльність у сфері культури.

Семінарське заняття № 8 до теми 4.1.
Тема 4.1. Культура як системоутворюючий фактор правового регулювання в галузі культури і мистецтва

Мета: засвоїти знання про культуру як системоутворюючий чинник правового регулювання в галузі культури і мистецтва, з’ясувати актуальні

проблеми та методи правового забезпечення культурної політики, важливість музеїв у культурному зростанні населення.

План

1. Роль музеїв у культурному житті особистості.
2. Складність і важливість правового регулювання фінансування витрат на культуру і мистецтво.
3. Культурна політика держави України як фактор утвердження національної самобутності.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.1.

Написати есе на тему «Культура держави – це…» (до 10 речень).

Література: 2, 5, 8, 13, 19, 20, 21, 26, 31.

ТЕМА 4.2. Функції культури в державі

Анотація до лекції 4.2.

У лекції подається широкий спектр поглядів на сутність і зміст культури, який не стільки полегшує можливість дати цьому явищу уніфіковане визначення, скільки ускладнює це завдання. Різноманітність точок зору щодо визначення культури характерна і для сучасної науки. Представники всіх її напрямів поділяють думку про те, що культура постає як створена людиною «друга природа», надбудована над первісною, як до певної міри окремий світ, створений людиною додатково до світу природи, яка існує об'єктивно. Тобто серед науковців не виникає жодного сумніву щодо об'єкту культури, яким виступає природа, та її суб'єкта – людини. З’ясовуються розбіжності, які виникають при визначенні предмета «культура», котрий розглядається під різним кутом зору представниками різних теорій і методик у дослідженні цього феномена.

Деталізовано функції культури у державі.

План

1. Структура і соціальні функції культури в державі.
2. Матеріальна та духовна культура як складові культури.

Практичне заняття № 9 до теми 4.2.
***Тема 4.2.* Функції культури в державі**

Мета: засвоїти знання про функції культури як системоутворюючого фактора правового регулювання в галузі культури і мистецтва, з’ясувати актуальні проблеми культурного розвитку суспільства.

План

1. Багатофункціональність культури як складної категорії.
2. Функції культури в правовому контексті.
3. Закони розвитку і функціонування культури у суспільстві.

Семінарське заняття № 9 до теми 4.2.
Тема 4.2. **Функції культури в державі.**

Мета: засвоїти знання про функції культури як системоутворюючого фактора правового регулювання в галузі культури і мистецтва, з'ясувати актуальні проблеми культурного розвитку суспільства.

План

1. Структура і соціальні функції культури в державі.
2. Матеріальна та духовна культура як складові культури.
3. Рівні культури за спеціалізованими аспектами.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.2.

Написати доповідь на тему «Вплив культури на правове регулювання у державі». Обґрунтувати свої судження.

Література: 2, 5, 8, 13, 19, 20, 21, 26, 31.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 4

Модульний контроль № 4 передбачає перевірку знань із тем модуля у формі презентації і практичних навичок публічного виступу.

Складіть коротку доповідь з аргументацією на тему: «Багатокультурність як традиція культурного простору України».

МОДУЛЬ 5. ЕКОНОМІЧНІ Й ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ КУЛЬТУРИ

ТЕМА 5.1. Економічні й організаційно-правові аспекти державного управління у сфері культури.

Анотація до лекції 5.1.

У лекції зазначено, що політику держави у сфері культури, правові, економічні та соціальні гарантії її реалізації, систему соціального захисту працівників культури визначає Верховна Рада України.

Органи виконавчої влади забезпечують реалізацію політики у сфері культури; здійснюють за участю громадських об'єднань розроблення державних програм розвитку культури та їх фінансування; створюють умови для відродження і розвитку культури української нації, культур національних меншин, які проживають на території України тощо.

Розглянуто основні дефініції, необхідні для аналізу державного управління сферою культури в Україні, зокрема такі поняття, як культура, мистецтво, сфера культури, культурна політика, культурна діяльність, культурна інституція, культурний оператор, креативна економіка, креативне підприємництво, культурні та креативні індустрії, культурне благо, культурні товари, культурні послуги.

План

1. Нормативно-правові акти, якими регулюється галузь культури України.
2. Державне управління у сфері культури.
3. Особливості державно-управлінської діяльності у сфері культури.

Завдання для самостійної роботи до теми 5.1.

Підготувати презентацію на тему «Популяризація практики меценатства у суспільстві». Додати власну думку щодо дієвості меценатства в Україні.

Література: 2, 5, 8, 13, 19, 20, 21, 26, 31.

ТЕМА 5.2. Система державного управління культурної сфери. Її модернізація

Анотація до лекції 5.2.

У лекції розглянуто безпосередню взаємозалежність базового набору культурних благ і культурних потреб громадян України, які є передумовою для ефективного функціонування сфери культури в Україні. Взаємозалежність цих двох понять впливає на загальний рівень задоволення культурних потреб громадян України та є новим підходом у державному управлінні сферою культури в Україні.

Подано проблеми, які наразі законодавчо не врегульовані та стосуються процесів надання й споживання культурних благ в Україні, існує недоступність для громадян культурних благ у регіональному вимірі, неінвентаризованість культурної інфраструктури України та незакріпленість можливостей сучасних інформаційних технологій як однієї з форм вияву культурного блага.

План

1. Нормативно-правові акти, якими регулюється галузь культури України.
2. Державне управління у сфері культури.
3. Особливості державно-управлінської діяльності у сфері культури.

Завдання для самостійної роботи до теми 5.2.

Підготувати доповідь на тему «Розширення практики застосування державно-приватного партнерства у сфері культури». Додати власну концепцію.

Література: 3, 5, 9, 11, 14, 20, 22, 23, 28, 30.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 5

Модульний контроль № 5 передбачає перевірку знань із тем модуля у формі практичного завдання.

Приклад практичного завдання:

1. Напрями модернізаційної діяльності держави у сфері культури.
2. Особливості правового регулювання окремих видів туризму

Завдання 2.1.

Лайнер «Щастя» здійснював перевезення вантажів, а також надавав туристичні послуги – круїзи. Під час подорожі несподівано сталося займання в одному з відсіків лайнера, де зберігався товар вантажовідправника. Під час ліквідації пожежі був знищений багаж значної частини пасажирів. Після завершення круїзу комісією був установлений винуватець пожежі.

Поясніть:

1) хто та в якому порядку відшкодовуватиме збитки від аварії до з'ясування винуватця пожежі;

2) хто та в якому порядку відшкодовуватиме збитки від аварії після роботи комісії.

4. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

(за формами контролю)

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)
			1 модуль	**2 модуль**	**3 модуль**	**4 модуль**	**5 модуль**
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	1	6 х 1 = 6	2 х 1 = 2	3х1=3	3х 1 = 3	3 х 1 = 3
2	Участь у семінарських заняттях	2	2 х 2 = 4	2 х 2 = 4	2 х 2 = 4	2 х 2 = 4	
3	Практичні заняття	2	3 х 2 = 6	2 х 2 = 4	2 х 2 = 4	2 х 2 = 4	
4	Самостійна робота	1	6 х 1 = 6	2 х 1 = 2	3 х 1 = 3	3 х 1 = 3	3 х 1 = 3
5	Модульний контроль	3	1х3=3	1х3=3	1х3=3	1х3=3	1х3=3
	Усього за модуль		**25**	**15**	**17**	**17**	**9**
	Екзамен	**17**					
	Разом з дисципліни	**25+15+17+17+9+17 = 100 балів**					

5. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

Теоретична частина

1. Загальні засади адміністративно-правового регулювання в соціально-культурній сфері.
2. Головна служба регіональної та кадрової політики.
3. Національна соціальна сервісна служба України.
4. Адміністративно-правове регулювання в галузі освіти та науки.
5. Вища атестаційна комісія, її повноваження.
6. Адміністративно-правове регулювання у сфері культури та туризму.
7. Адміністративно-правове регулювання у сфері культури.
8. Фізична культура – складова частина загальної культури суспільства.
9. Діяльність Державного комітету України з питань фізичної культури та спорту.
10. Адміністративно-правове регулювання у сфері туризму.
11. Напрями функціонування Державної туристичної адміністрації України.
12. Туристична діяльність як об'єкт правового регулювання.
13. Міжнародно-правові акти у сфері туризму. Осакська декларація з туризму (1994 р.) Глобальний етичний кодекс туризму (1999 р.) Осакська декларація тисячоліття (2001 р.)
14. Адміністративно-правове регулювання у сфері охорони здоров'я населення України.
15. Адміністративно-правовий механізм заходів під час вірусної хвороби COVID-19 в Україні.
16. Адміністративно-правовий аспект реформи сфери охорони здоров’я.
17. Роль Міністерства охорони здоров’я у реалізації державної політики.
18. Шляхи зміцнення інноваційного потенціалу системи охорони здоров’я.
19. Аутсорсинг як перспективним напрям у галузі охорони здоров’я.
20. Адміністративно-правове регулювання у сфері соціального захисту населення.
21. Міністерство соціальної політики України, його функції.
22. Діяльність Пенсійного фонду України.
23. Соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей.
24. Основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні. Захист прав та інтересів дітей – це євроінтеграція. Про які свої права повинна знати кожна дитина?
25. Статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні знати: головні поняття та категорії правової діяльності у сфері культури; основи законодавства України про культуру; нормативно-правову базу державного управління у сфері культури; теоретичні та правові засади державної культурної політики, її форми і методи для аналізу та вирішення національних і регіональних проблем; основні напрями державного управління у сфері культури, становлення та розвитку управління та регулювання місцевих культурних процесів в Україні; характерні риси державного управління видавничою, архівною, бібліотечною та музейною справами України; культурою та мистецтвом; управління у сфері ЗМІ, мовними процесами в Україні, освітою та наукою; сутність державної політики щодо формування єдиного гуманітарного простору у сфері культури; історичні традиції державного управління у сфері культури; особливості моніторингу й аудит у сфері культури; теорію та практику залучення світового досвіду в управлінні та регулюванні національними та регіональними культурними процесами. Вміти робити самостійні науково обґрунтовані висновки й узагальнення, аргументовано відстоювати власні погляди та міркування; розробляти пропозиції щодо вдосконалення чинного нормативно-правового забезпечення державної культурної політики на підставі визначення юридичних властивостей і на основі виявлених ознак її недосконалості за результатами вивчення й аналізу ефективності чинних вітчизняних, міжнародних, зарубіжних нормативно-правових документів, актуальної практики регулювання та управління культурними процесами на всіх рівнях – міжнародному, зарубіжному, регіональному, муніципальному, місцевому, комунальному; створювати проєкти нормативно-правових актів, спрямованих на підтримку різних сфер національного гуманітарного простору України, культурних процесів українських регіонів, забезпечення функціонування структур, які побудовані на різних формах власності, на засадах конституційно-правової регламентації законодавчого та нормотворчого процесів; аналізувати проблеми, ресурсний потенціал і напрями реалізації державного управління у сфері культури; процеси створення, реалізації, регулювання та управління державною культурною політикою.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА

Відповідь здобувача оцінюється на:

- **Оцінку А (90-100)** – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
  - здобувач виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - відображає чітке знання термінів, правильно формулює відповідь, робить власні висновки та узагальнення;
  - застосовує теоретичні знання на практиці, робить власні висновки та узагальнення;
  - володіє навичками івент-аналізу масових і елітарних практик;
  - розуміє можливості сучасних наукових методів та володіє цими методами на рівні, необхідному для вирішення практичних завдань, що постають при виконанні професійних обов'язків.
- **Оцінку В (82-89)** – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
  - здобувач виявляє знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - відображає чітке знання термінів, правильно формулює відповідь, робить певні узагальнення;
  - але відповідь не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
  - наявні незначні неточності у виконанні практичних завдань.
- **Оцінку С (74-81)** – якщо правильно викладено матеріал:
  - відображає знання термінів, логічно формулює відповідь, але наявні незначні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їхні характеристики;
  - наявні неточності у виконанні практичних завдань.
- **Оцінку D (64-73)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою, недостатньо аргументованою:
  - є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
  - є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їх характеристики;
  - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
  - не містить посилань на літературу;
  - викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
  - містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок і виправлень;
- **Оцінку Е (60-63)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою:
  - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
  - викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
- **Оцінку FX (35-59)** – якщо здобувач не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною:

- не розкриває сутності питання, або ж допущено грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність відповідних знань у здобувача чи їх безсистемність та поверховість;
- не знає основних положень навчальної дисципліни та принципів аналізу ситуацій; не вміє сформулювати власну думку та викласти її.

➢ **Оцінку F (1-34)** – якщо здобувач не відвідував заняття, не відпрацював їх, не проявляв бажання пізнавати навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка ECTS**	**Оцінка за національною шкалою**
		для екзамену/заліку, курсового проекту (роботи), практики
90–100	A	Відмінно
84–89	B	Добре
74–83	C	
64–73	D	Задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Публікації науково-педагогічного працівника за темою навчальної дисципліни:

1. Safonova I. The Concept of Typologization of the Cross as a Sacramental-Laconic Idiogram // Global Academics.International Journal of Advance Researches # 4 (14) December, 2021. С. 47–53. URL: https://www.i-journal.org/upload/14.pdf. Міжнародний журнал індексується і реферується Бібліотекою Конгресу США. https: // eresources.loc.gov/record=b3363556~S1
2. Safonova I. Preventive Activity of a Future Teacher as a Paradigm of Professional Growth // Global Academics.International Journal of Advance Researches # 1 (15) March, 2022. С. 53–61. URL: https://www.i-journal.org/upload/15.pdf. Міжнародний журнал індексується і реферується Бібліотекою Конгресу США. https: // eresources.loc.gov/record=b3363556~S1
2. Safonova I. Antimins is an integral sacred attribute of Christian worship/ Safonova I. // Сучасний культурно-мистецький простір: креативні та інформаційно-комунікативні трансформації: Матеріали Всеукраїнської. наук.-практичної конф., Київ, 21–22 червня 2022 р. Київ: НАКККіМ, 2022. С. 67–68. URL: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/Akademiia/Vydannia/konferentsii/Konferensiya_Suchasnyi_kulturno-mystetskiy_prostir_2022.pdf.
3. Safonova I. Paradigm of a Modern Austrian Teacher in the Conditions of Development of Innovative Learning Technologies // Global Academics.International Journal of Advance Researches # 2 (16) June, 2022. С. 54 – 59. URL: https://www.i-journal.org/upload/16.pdf. Міжнародний журнал індексується і реферується Бібліотекою Конгресу США https: // eresources.loc.gov/record=b3363556~S1

***Основна*:**

4. Нормативні джерела:
5. Конституція України: офіц. текст : [прийнята на п’ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 р. : станом на 1 січня 2006 р.]. Київ: Мін-во Юстиції України, 2006. 124 с.
6. Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар / С.В. Ківалов, О.І. Харитонова, О.М. Посенюк, М.Р. Аракелян та ін.; За ред. С.В. Ківалова, О.І. Харитонової. Харків: Одісей, 2005. 552 с.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Науково-практичний коментар. Видання четверте. Харків: Одисей, 2003. 880 с.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Київ: Атіка, 2002. 189 с.

9. Адміністративне право України : підруч. / За ред. Ю. П. Бітяка. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 544 с.
10. Антонюк О. В. Основи етнополітики : навч. посіб. Київ : МАУП, 2005. 432 с.
11. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики.. Київ : УАДУ, 2000. 328 с.
12. Єрмакова Г.С. Система релігійних прав і свобод в Україні та їх конституційно-правове забезпечення. Економіка. Фінанси. Право. 2018. № 6/5. С. 42–46.
13. Єрмакова Г.С. Розвиток міжконфесійних відносин в Україні (конституційно-правовий аспект): монографія. Київ: "Четверта хвиля", 2018. 344 с.
14. Єрмакова Г.С. Релігійний фактор та питання інтеграції Туреччини в ЄС: організаційно-правовий та теоретико-методологічний аспекти. Держава та регіони. Право. 2018. №3(61). С. 11–15.
15. Звіряка А. І. Досвід паспортизації об'єктів культурної спадщини Національного заповідника «Батьківщина Тараса Шевченка» // *Праці НДІПД*. Вип. 2. Київ : АртЕк, 2006. С.115– 125.
16. Здіорук С. І. Завдання гуманітарної політики України в контексті сучасних політичних реалій / С. І. Здіорук // *Україна : стратегічні пріоритети, аналітичні оцінки – 2005* / За ред. О. С. Власюка. Київ: Знання, 2005. С. 372–390.
17. Здіорук С. І. Суспільно-релігійні відносини : виклики Україні XXI століття.. К. : Знання, 2005. 552 с.

***Додаткова*:**

18. Горський В.С. Історія української філософії: навч. Посібник. К.: Наукова думка, 2001. С. 79 – 126.
19. Глосарій з гібридних загроз. За ред. Гришко, Харків, 2021. 113 с. URL: https://openarchive.nure.ua/handle/document/16258
20. Механізм правового регулювання // Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. / О. В. Петришин (відп. ред.) та ін.. 2017. Т. 3 : Загальна теорія права. С. 283. ISBN 978-966- 937-233-8.
21. Нагорна Л. Національна ідентичність в Україні. К., 2002. 272 с.
22. Омельчук В. В. Управління культурними процесами як чинник формування єдиного гуманітарного простору України.// Концептуальні засади формування менеджменту в Україні : Мат. II Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 16–17 листоп. 2007 р. Київ, 2007. С. 563–583.
23. Павлюк Н. В. Боротьба з корупцією у сфері охорони здоров'я: засоби інформаційного забезпечення розслідування злочинів // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики: зб. наук. праць. Харків: Право, 2017. Вип. 17. С. 94-101. (0,5 д.а.).

24. Правове регулювання // Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. / О. В. Петришин (відп. ред.) та ін.. 2017. Т. 3 : Загальна теорія права. С. 516. ISBN 978-966-937-233-8.
25. Psychological aspects of corruption in public administration: case-study of Ukraine Dragan O., Yermakova G., Chvaliuk A., Kurchin O., Karagodin O. Academic Journal of Interdisciplinary Studies v9, n 6, 2020.
26. Чиж І. С. Україна : шлях до інформаційного суспільства. Київ, 2004. 287 с.

Інтернет-ресурси:

27. Електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. URL: http://library.nakkkim.edu.ua/
28. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/
29. Електронна бібліотека – підручники. URL: http://www.info-library.com.ua/
30. Державна науково-технічна бібліотека України. URL: http://rs.gntb.gov.ua/cgiirbin/irbis64r_12/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=IBIS&P21 DBN=IBIS&Z21ID
31. Ізборник: Інформаційний сайт. URL: www.litopys.org.ua
32. Репозитарій НАКККіМ. URL: http://elib.nakkkim.edu.ua/